

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 maja 2019 r.

ZP-KNPS.431.6.21.2019.MB1

Pani
Marta Sudejko
Dyrektor
Miejsko- Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Leśnej

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 11-12 kwietnia 2019 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 125 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2019 r. zespół kontrolerów: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę doraźną w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Leśnej, ul. Pocztowa 10, 59-820 Leśna w zakresie poprawności i kompleksowości udzielania świadczeń z pomocy społecznej, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 11 kwietnia 2019 r.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy rodziny oraz informacji i wyjaśnień złożonych przez Panią Martę Sudejko, która pełniła funkcję Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej.

Pani Marta Sudejko jest Dyrektorem MGOPS w Leśnej od dnia 30 sierpnia 2012 r., wcześniej, tj. od dnia 15 lutego do dnia 29 sierpnia 2012 r. zatrudniona była na stanowisku Kierownika. Pani Marta Sudejko w okresie od dnia 6 listopada 2016 r. do dnia 12 maja 2017 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim, następnie od dnia 13 maja 2017 r. do dnia 10 sierpnia 2018 r. była na urlopie macierzyńskim, a w okresie od dnia 13 sierpnia 2018 r. do dnia 1 października 2018 r. przebywała na urlopie wypoczynkowym.

W okresie od dnia 8 lutego 2017 r. do dnia 30 września 2018 r. funkcję Dyrektora Ośrodka pełnił Pan Mariusz Szwarczyński, zatrudniony w ramach umowy na zastępstwo.

Pani Marta Sudejko i Pan Mariusz Szwarczyński są odpowiedzialni za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany przez Panią w dniu 14 maja 2019 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej na rzecz rodziny (...).

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż osoby kierujące MGOPS w Leśnej spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku legitymują się stosownym wykształceniem wskazanym w art. 116 i 156 ww. ustawy o pomocy społecznej.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w 2018 r. [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Rodzina utrzymywała się ze świadczeń rodzinnych i wychowawczych pobieranych z MGOPS w Leśnej, z wynagrodzenia za pracę [REDACTED], wynagrodzenia z praktyk [REDACTED] oraz emerytury [REDACTED]
[REDACTED]

Rodzina objęta była pracą socjalną i korzystała ze świadczeń pomocy społecznej od 1997 r. Jednakże z ustaleń dokonanych w trakcie czynności kontrolnych wynika, że w okresie od 1.01.2018 r. do 15.11.2018 r. rodzina nie była objęta pracą socjalną i nie korzystała w tym okresie ze świadczeń z pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą, pierwsza wizyta w miejscu zamieszkania [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE] Z pobytu w środowisku pracownik socjalny sporządził notatkę służbową, z której wynikało, że celem wizyty było sprawdzenie i rozeznanie sytuacji życiowej rodziny. W domu panował porządek, lodówka była zaopatrzona, w pomieszczeniach było ciepło. Matka poinformowała, że świadczenia rodzinne i wychowawcze, jakie otrzymuje z Ośrodka wystarczają jej na zaspokojenie potrzeb bytowych rodziny. W prowadzeniu gospodarstwa oraz opiece nad dziećmi pomagają najstarsze córki. Pracownik socjalny zaproponował pomoc w formie dożywiania dzieci w przedszkolu i szkole. Poinformował o możliwości złożenia wniosku oraz o tym jakie dokumenty należy do niego dołączyć. W dniu 30.01.2019 r. Strona złożyła wniosek o przyznanie dożywiania jej 7 dzieciom.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania pomocy w formie dożywiania, w związku z wnioskiem klientki, w tym decyzję 221/2019 z dnia 11.02.2019 r. W skontrolowanej sprawie na złożonym wniosku była data wpływu do Ośrodka. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustalono prawidłowo na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, za wyjątkiem 1 zaświadczenia o wynagrodzeniu z tytułu zatrudnienia. Dokumenty sporządzane w formie kopii poświadczono były za zgodność z oryginałem przez pracownika socjalnego przeprowadzającego wywiad. Przeprowadzony w dniu 30.01.2019 r. wywiad środowiskowy sporządzony był terminowo, w sposób rzetelny, na odpowiednim druku, zgodnym ze wzorem zawartym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W ramach przeprowadzonego wywiadu środowiskowego pracownik socjalny dokonał w sposób właściwy analizy i oceny sytuacji [REDAKTOWANE] rodziny, a następnie sformułował wnioski z nich wynikające, stanowiące podstawę planowania pomocy. Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad wziął pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową świadczeniobiorcy. Przed wydaniem decyzji sprawdzono czy rodzina spełnia kryterium zgodnie z podjętą uchwałą (150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy). Dochód rodziny ustalono prawidłowo. Decyzja administracyjna wydana była terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku. W sposób prawidłowy określała elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzja doręczona była zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

W sprawdzonej sprawie stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

1. W podstawie prawnej decyzji 221/2019 z dnia 1.02.2019 r. przywołano błędnie art. 48 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, który obowiązywał do 4.09.2016 r.

Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1310) wprowadzono zmiany m. in. art. 48, który otrzymał brzmienie: „Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona”. Powyższa zmiana weszła w życie 5.09.2016 r.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z powołaniem jego źródła publikacji. Natomiast uzasadnienie prawne powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Należy zatem nie tylko podać i przytoczyć treść przepisów będących podstawą prawną, ale dokonać stosownej wykładni tych przepisów w kontekście tego właśnie konkretnego przypadku.

2. W skontrolowanej sprawie dołączone do akt zaświadczenie o wysokości osiągniętego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia zawierało jedynie kwotę netto i brutto, nie zawierało natomiast informacji o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalne, rentowe (w części finansowanej przez ubezpieczonego) i chorobowe, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy, który stanowi, iż sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

W związku z informacją otrzymaną od Sekretarza Gminy Leśna o niepokojącej sytuacji w prowadzonym przez rodzinę gospodarstwie, w dniu 20.02.2019 r. dwóch pracowników socjalnych Ośrodka pojechało sprawdzić aktualną sytuację. Z wizyty w środowisku sporządzono notatkę służbową, z której wynikało, że [REDAKTION]

W dniu 22.02.2019 r. Dyrektor Ośrodka sporządził wniosek do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Lubaniu o wydanie zarządzenia opiekuńczego, w związku

z postawieniem zarzutów [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE] W dniu aresztowania pracownik socjalny udał się na miejsce zamieszkania celem zabezpieczenia małoletnich dzieci. Niepełnoletnie rodzeństwo zostało pod opieką [REDAKTOWANE] do czasu wydania stosownego postanowienia Sądu o umieszczeniu małoletnich w pieczy zastępczej. W dniu 26.02.2019 r. [REDAKTOWANE] małoletnich dzieci zostało umieszczonych w Pogotowiu Opiekuńczym w Legnicy.

W związku z umieszczeniem dzieci w placówce w Legnicy, na wniosek Strony, w dniu 6.03.2019 r. wydano decyzję 300/2019 uchylającą w całości decyzję 221/2019 z dnia 11.02.2019 r. dotyczącą dożywiania dzieci.

W dniu 5.03.2019 r. Strona złożyła wniosek o przyznanie pomocy finansowej. W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania decyzją 301/2019 z dnia 6.03.2019 r. pomocy w formie zasiłku okresowego od 1.03.2019 r. do 31.03.2019 r. z tytułu bezrobocia w wysokości 528 zł oraz decyzją 302/2019 z dnia 6.03.2019 r. pomocy w formie zasiłku celowego na zakup gazu w wysokości 50 zł.

W skontrolowanej sprawie na złożonym wniosku była data wpływu do Ośrodka. Powyższą pomoc przyznano w oparciu o przeprowadzony w dniu 5.03.2019 r. wywiad środowiskowy sporządzony terminowo, w sposób rzetelny, na właściwym druku, zgodnym ze wzorem zawartym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W ramach przeprowadzonego wywiadu środowiskowego pracownik socjalny dokonał w sposób właściwy analizy i oceny sytuacji dwu osobowej rodziny, a następnie sformułował wnioski z nich wynikające, stanowiące podstawę zaplanowania pomocy. Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad wziął pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową świadczeniobiorcy. Ponadto przeanalizował czy osoba/rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe. Przed wydaniem decyzji sprawdzał czy osoba/rodzina spełniała kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Kryterium dochodowe i dochód rodziny ustalone były prawidłowo. Decyzje administracyjne wydane były terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

W sprawdzonej sprawie stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

1. W aktach sprawy dotyczących przyznania zasiłku okresowego brakowało dokumentu, na podstawie którego możliwa byłaby weryfikacja statusu Wnioskodawczyni jako osoby bezrobotnej. Z wywiadu środowiskowego wynika, że Strona „w najbliższym czasie dokona rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lubaniu jako osoba bezrobotna”.

Decyzję Starosty Lubańskiego 342/03/19 z dnia 18.03.2019 r., uznającą Stronę z dniem 18.03.2019 r. za osobę bezrobotną, dołączono do akt sprawy w dniu kontroli, tj. 11.04.2019 r.

Zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 13 ustawy sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową rodziny ustala się m.in. na podstawie decyzji starosty o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych (...) albo oświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy.

2. W powyższej sprawie zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia przyznano od dnia 1.03.2019 r. do dnia 31.03.2019 r. w wysokości 528 zł.

Z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 1256 ze zm.) wynika, że pojęcie bezrobocia odnosi się tylko do osób zarejestrowanych w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne i poszukujące pracy. Tym samym osoby, które faktycznie nie są zatrudnione i nie są zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotne, nie są osobami bezrobotnymi i nie można, przy udzielaniu im świadczeń z pomocy społecznej, powoływać się na tą przesłankę.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku, gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

W związku z powyższym Wnioskodawczynię należało uznać za osobę bezrobotną dopiero od dnia rejestracji w PUP w Lubaniu, tj. od 18.03.2019 r. i od tego dnia przyznać jej pomoc w formie zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia w kwocie proporcjonalnej do liczby dni, za które ten zasiłek się należał.

W przedmiotowej sprawie zasiłek okresowy powinien być przyznany od dnia 18.03.2019 r. do dnia 31.03.2019 r. i wypłacony w wysokości 238,42 zł ($528 \text{ zł} : 31 \text{ dni} = 17,03 \text{ zł} \times 14 \text{ dni}$). Przyznanie pomocy w błędnej wysokości spowodowało jego nadpłatę w kwocie 289,58 zł.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące

nieprawidłowości:

- a) przywołanie błędnej podstawy prawnej w decyzji przyznającej pomoc w formie dożywiania,
- b) błędne dokumentowanie dochodu rodziny w sprawie dotyczącej dożywiania dzieci,
- c) brak dokumentacji potwierdzającej okoliczności uprawniające do przyznania zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia,
- d) błędne ustalenie początku uprawnienia i wysokości zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. W decyzjach administracyjnych przyznających świadczenia z pomocy społecznej dokładnie powoływać podstawę prawną ze wskazaniem mających zastosowanie w tej sprawie przepisów określonego aktu prawnego z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu, natomiast w uzasadnieniu faktycznym i prawnym decyzji podawać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalać m. in. na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. W przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, dokumentować wszystkie okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń. W sprawach dotyczących przyznawania zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia, dołączać dokumentację potwierdzającą, iż strona pozostaje w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznawać za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustalać dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. Za okres odbywania kary pozbawienia wolności, nie ustalać uprawnienia do pomocy społecznej.

Mając na uwadze sprawę dotyczącą zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia - powstałą nadpłatę w marcu 2019 r. w kwocie 289,58 zł należy uznać za dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem i zwrócić do budżetu Gminy.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869).

Termin wykonania: 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Dańuta Zawadzka
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:
1. Burmistrz Leśnej
2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
E. Zygmunt
Ewelina Zygmunt